

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO PAPILDYMO 33¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO NR. XII-1623 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR GELEŽINKELIŲ
TRANSPORTO KODEKSO 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 23, 24, 25, 29, 33 STRAIPSNIŲ, PRIEDO
PAKEITIMO IR PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 4¹, 25¹, 33¹ STRAIPSNIAIS IR 8,
27 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO NR. XI-1595 20
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP-19-1472; TAP-19-1473; TAP-19-1474) (TAIS NR. 19-1648(2), 19-10680, 19-10679)**

2019-09-23 Nr. NV-2677

Vilnius

1. Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: siekiama pratęsti išimčių, leidžiančių netaikyti atitinkamų 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų straipsnių, galiojimą iki 2024 m. gruodžio 2 d.

3. Dabartinė situacija:

- Geležinkelių transporto kodekse nustatyta, kad, vežant keleivius vietinio susisiekimo maršrutais ir teikiant keleivių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais paslaugas, kai didelė dalis šių paslaugų, įskaitant bent vieną sustojimą geležinkelio stotyje pagal tvarkaraštį, suteikiama už Europos Sąjungos valstybės narės ribų, atitinkamos Reglamento nuostatos netaikomos iki 2019 m. gruodžio 3 d.;
- Reglamento nuostatos leidžia Europos Sąjungos valstybei narei suteiktas išimtis pratęsti dar 5 metų laikotarpiui;
- Lietuva, kaip ir kitos Europos Sąjungos narės, turinčios sieną su trečiosiomis valstybėmis, susiduria su teisinio reguliavimo nesuderinamumo problema. Keleivių vežimas už Europos Sąjungos ribų vykdomas vadovaujantis Geležinkelių bendradarbiavimo organizacijos priimtu Tarptautinio keleivių vežimo susitarimu, kuris numato kitokius keleivių teisių apsaugos, vežėjų atsakomybės principus nei Reglamentas.
- Geležinkelio įmonės (vežėjo) turimą riedmenų parką sudaro nauji riedmenys, kuriuose jau yra integruota kelionės informacijos sistema, atitinkanti Reglamento reikalavimus, ir seniau pagaminti riedmenys, kurie neturi Reglamento reikalavimus atitinkančios kelionės informacijos sistemos ar turi nevisiškai Reglamento reikalavimus atitinkančią kelionės informacijos sistemą (kai kuriuose riedmenyse nėra galimybės teikti kokybiškos informacijos žmonėms, turintiems klausos ir (ar) regėjimo negalią). Geležinkelio įmonė (vežėjas) reguliariai atnaujina savo turimą riedmenų parką. Anot Susisiekimo ministerijos, investuoti lėšas į kelionės informacijos sistemos diegimą į senuosius traukinius, kurie bus pakeisti artimiausiu metu, būtų ekonomiškai nenaudinga (jeigu būtų nepritarta išimties galiojimo pratęsimui, reikėtų skubiai įsigyti 32 naujus riedmenis, kurių įsigijimo suma siektų apie 449 mln. eurų).
- Anot Susisiekimo ministerijos, Lietuvoje sudėtinga pritaikyti peronų ir geležinkelių riedmenų aukštį neįgaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims įlipti ir išlipti. Šiuo metu Lietuvoje yra daugiau

kaip 100 traukinių stočių ir stotelių, daugumos jų infrastruktūrą (peronus) reikia pritaikyti Reglamento reikalavimams, o, turint ribotus finansinius išteklius, sudėtinga per trumpą laiką visą turimą infrastruktūrą pritaikyti pagal Reglamento reikalavimus. Taip pat Susisiekimo ministerija nurodo, kad finansišškai ir techniškai sudėtinga visose stotyse vienu metu įrengti vietas, kuriose neįgalūs ir ribotos judėsenos asmenys gali pranešti apie savo atvykimą į geležinkelio stotį ir prireikus paprašyti pagalbos (pagrindinės geležinkelio stotys aprūpintos reikiama įranga).

4. Projektų esmė:

Siūloma pratesti atitinkamų Reglamento išimčių (dėl informacijos teikimo žmonėms, turintiems klausos ir (ar) regėjimo negalią; peronų ir geležinkelio riedmenų aukščio pritaikymo neįgaliesiems ir ribotos judėsenos asmenims; vietų, kuriose neįgalūs ir ribotos judėsenos asmenys galėtų pranešti apie savo atvykimą į geležinkelio stotį ir paprašyti pagalbos, įrengimo; keleivių teisių apsaugos ir vežėjų atsakomybės nuostatų netaikymo susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis) taikymo terminą iki 2024 m. gruodžio 2 d.

5. Derinimas: Įstatymų projektai suderinti su Vidaus reikalų ministerija ir Finansų ministerija. Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Europos teisės departamento ir Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos pastabas.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. rugsėjo 20 d. išvadoje Nr. NV-2663 teikia tikslinamojo pobūdžio pastabas (be kita ko, siūlo tinkamai pagrįsti, kodėl Nutarimo projekte prašoma Seimo Įstatymų projektus svarstyti skubos tvarka), į kurias Susisiekimo ministerija atsižvelgs.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: Siūloma projektus teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje (kaip plačiau pristatytiną klausimą).

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt